



Уманський національний
університет садівництва
Факультет менеджменту

Кафедра соціально-гуманітарних і
правових дисциплін

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«Правознавство»

Рівень вищої освіти:	<u>перший (бакалаврський)</u>
Спеціальність:	<u>075 «Маркетинг»</u>
Освітня програма:	<u>«Маркетинг»</u>
Навчальний рік, семестр:	<u>2024-2025 н.р., семестр 3</u>
Курс (рік навчання)	<u>2 (2)</u>
Форма навчання:	<u>денна</u>
Кількість кредитів ЄКТС:	<u>3</u>
Мова викладання:	<u>українська</u>
Обов'язкова/вибіркова:	<u>обов'язкова</u>

Лектор курсу	Ірина КОВАЛЕНКО-ЧУКІНА
Профайл лектора	https://social.udau.edu.ua/ua/pro-kafedru/vikladachi-ta-spivrobitniki/kovalenko-chukina-irina-grigoriivna.html
Контактна інформація лектора (e-mail)	https://social.udau.edu.ua/irinakovalekocukina@gmail.com
Сторінка курсу в MOODLE	https://moodle.udau.edu.ua/course/view.php?id=809

ОПИС ДИСЦИПЛІНИ

Мета курсу	засвоєння студентами основних теоретичних положень і понять національного права України, розуміння ними Конституції та чинного законодавства України, закономірностей побудови правової держави, формування в них високого рівня правової свідомості та правової культури, вміння тлумачити і правильно застосовувати нормативно-правові акти в практичній діяльності, грамотно оцінювати юридичні факти, вільно орієнтуватися в сучасному правовому полі.
Завдання курсу	<ul style="list-style-type: none">➤ вивчення понять і ознак держави і права;➤ функції та джерела права; поняття та елементи системи права і системи законодавства;➤ сутність та зміст юридичних властивостей Конституції України;➤ класифікацію прав і свобод людини і громадянина за їх змістом;➤ місце в системі органів державної влади, Президента України, його повноваження; специфічні ознаки, які вирізняють цивільно-правові відносини з поміж інших правових відносин;➤ правові засади розробки, укладання, виконання та припинення трудових договорів;➤ загальні засади права соціального захисту (забезпечення);➤ поняття злочину, адміністративного порушення, кримінальної та адміністративної відповідальності.
Компетентності	<ul style="list-style-type: none">➤ Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні➤ Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.
Програмні результати навчання	<ul style="list-style-type: none">➤ Діяти соціально відповідально та громадсько свідомо на основі етичних принципів маркетингу, поваги до культурного різноманіття та цінностей громадянського суспільства з дотриманням прав і свобод особистості➤ Демонструвати відповідальність у ставленні до моральних, культурних, наукових цінностей і досягнень суспільства у професійній маркетинговій діяльності.

СТРУКТУРА КУРСУ

Тема	Години (лекції / практичні (семінарські, лабораторні))	Зміст тем курсу	Завдання	Оцінювання (балів)
Змістовий модуль 1 Основи теорії права та законодавства України.				
Тема 1. Основи теорії держави і права. Basics of the theory of the state and law.	4/2	Місце і роль права в системі соціальних норм. Поняття соціальних норм. Види соціальних норм. Право і мораль та їх відмінні ознаки. Поняття права. Об'єктивне та суб'єктивне право. Ознаки права. Сутність права. Зміст права та його види. Функції права. Джерела права та його форми. Закони і підзаконні акти. Поняття норми права. Ознаки правових норм, Структура норми права. Поняття гіпотези, диспозиції, санкції. Види норм права. Поняття джерела права, його різні значення. Система джерел права. Нормативні акти як джерела права та їхня система. Межі дії нормативних актів. Систематизація законодавства. Поняття системи права. Предмет та метод правового регулювання. Галузь права, інститут права, підгалузь права. Система законодавства.	Опрацювання лекційного матеріалу. Виконання практичних завдань, наведених в інструктивно-методичних матеріалах, проходження тестування в системі електронного забезпечення навчання в Moodle	5
Тема 2. Поняття законності і правопорядку. Правопорушення як вид юридичної відповідальності.	4/2	Поняття і види правосвідомості та правової культури. Ознаки правосвідомості. Поняття, ознаки і види правомірної поведінки. Правопорушення: поняття та види. Склад правопорушення та його ознаки. Поняття і основні ознаки юридичної відповідальності. Мста і функції юридичної відповідальності. Підстави притягнення і звільнення від юридичної відповідальності.	Опрацювання лекційного матеріалу. Виконання завдань для самостійної роботи згідно з методичними рекомендаціями. Проходження тестування в системі електронного забезпечення навчання в Moodle	5
Модульний контроль				20
Змістовий модуль 2. Основні галузі права України				
Тема 3. Поняття цивільного права та цивільно-правових відносин	4/2	Поняття цивільного права. Цивільно-правові відносини: майнові відносини, особисті немайнові відносини. Метод цивільно-правового регулювання. Об'єкти цивільно-правові відносин. Джерела та система цивільного права. Відносини власності: поняття та зміст права власності. Види форм власності. Суб'єкти цивільного права. Громадяни	Опрацювання лекційного матеріалу. Виконання завдання, наведеного в інструктивно-методичних матеріалах, проходження тестування в системі електронного забезпечення навчання в Moodle	5

		(фізичні особи), їхні основні юридичні властивості як суб'єктів цивільно-правових відносин. Поняття і зміст цивільно-правові правоздатності і дієздатності громадян: повна, неповна, часткова. Обмеження дієздатність. Визнання громадянина недієздатним. Спеціальна правосуб'єктність юридичних осіб. Органи юридичних осіб. Порядок виникнення, реорганізації та ліквідації юридичних осіб.		
Тема 4. Цивільно-правові угоди (правочини). Представництво в цивільному праві	4/-	Поняття та класифікація (види) угод. Умови дійсності цивільно-правових угод. Форм угод: усна та письмова. їхні різновиди. Правові аспекти додержання відповідної форми угоди. Визнання угоди недійсною та правові наслідки виконання недійсної угоди. Реституція та варіанти вирішення питання про її застосування. Застосування реституції до конкретних випадків порушення умов дійсності угод. Види недійсних угод. Поняття представництва. Сфера та межі дії представництва (представника). Підстави за яких виникають повноваження з представництва. Доручення. Форма і строк доручення. Передоручення. Припинення доручення. Наслідки скасування доручення.	Опрацювання лекційного матеріалу. Виконання завдання, наведеного в інструктивно-методичних матеріалах, проходження тестування в системі електронного забезпечення навчання в Moodle	5
Тема 5. Зобов'язальне право	2/-	Поняття цивільно-правового зобов'язання. Суб'єкт, предмет та підстави виникнення зобов'язань. Цивільно-правовий договір як підстава виникнення зобов'язань. Види зобов'язань (договорів). Процес (порядок) укладання договору. Загальні умови виконання зобов'язань. Способи забезпечення виконання зобов'язань: неустойка, застава, порука, завдаток, гарантія. Припинення зобов'язань, способи припинення зобов'язань. Поняття, підстави та умови відповідальності за порушення зобов'язань. Види цивільно-правової відповідальності.	Опрацювання лекційного матеріалу. Виконання дослідницького завдання, наведеного в інструктивно-методичних матеріалах, проходження тестування в системі електронного забезпечення навчання в Moodle	5

<p>Тема 6. Основи сімейного права України.</p>	<p>4/2</p>	<p>Поняття та предмет сімейного права України. Сімейним кодекс України. Поняття сім'ї. Поняття шлюбу. Умови і порядок складання шлюбу. Шлюбний договір. Порядок припинення шлюбу. Особисті немайнові права та обов'язки подружжя. Майнові правовідносини подружжя. Право власності подружжя. Майнові права та обов'язки батьків. Майнові права та обов'язки дітей. Позбавлення батьківських прав. Аліменти. Опіка. Піклування. Патронат.</p>	<p>Опрацювання лекційного матеріалу. Виконання дослідницького завдання, наведеного в інструктивно-методичних матеріалах, проходження тестування в системі електронного забезпечення навчання в Moodle</p>	<p>5</p>
<p>Тема 7. Основи трудового права</p>	<p>2/-</p>	<p>Поняття трудового права та трудових правовідносин. Характеристика суспільних відносин, що формують предмет трудового права України. Особливості методу трудового права України. Джерела трудового права. Колективний договір як джерело та інститут трудового права: поняття, зміст та порядок укладання. Поняття та умови трудового договору і порядок їхнього встановлення. Порядок укладення трудового договору; документи, необхідні для прийому на роботу. Форма трудового договору. Види трудових договорів; контракт як різновид трудового договору.</p>	<p>Опрацювання лекційного матеріалу. Виконання дослідницького завдання, наведеного в інструктивно-методичних матеріалах, проходження тестування в системі електронного забезпечення навчання в Moodle</p>	<p>5</p>
<p>Тема 8. Трудова дисципліна, дисциплінарна га матеріальна відповідальність. Правове регулювання трудових спорів.</p>	<p>4/2</p>	<p>Поняття та зміст трудової дисципліни. Трудова дисципліна, внутрішній трудовий розпорядок як особлива частина правопорядку. Нормативний акти, що регулюють внутрішній трудовий розпорядок і трудову. Основні обов'язки працівників. Стимулювання за трудовим правом. Заходи заохочення. Інші заходи стимулювання, переваги і пільги. Заохочення за особливі трудові заслуги. Дисциплінарна відповідальність. Система заходів впливу, що застосовується до порушників трудової дисципліни. Підстави дисциплінарної відповідальності. Дисциплінарний проступок. Кваліфікація дисциплінарних проступків. Дисциплінарні стягнення. Порядок накладання дисциплінарних стягнень. Поняття підстави і умови матеріальної відповідальності працівників за шкоду, заподіяну підприємству, установі, організації. Відміна матеріальної відповідальності від майнової цивільно-правової</p>	<p>Опрацювання лекційного матеріалу. Виконання дослідницького завдання, наведеного в інструктивно-методичних матеріалах, проходження тестування в системі електронного забезпечення навчання в Moodle</p>	<p>5</p>

		відповідальності. Види матеріальної відповідальності та особливості їх застосування. Порядок визначення розміру шкоди і покриття шкоди, заподіяної працівником.		
Модульний контроль				15
Змістовий модуль 3 Адміністративне і кримінальне право України				
Тема 9. Адміністративна відповідальність та інші заходи адміністративного примусу	2/2	Державне управління (здійснення виконавчої влади) як державно-правова категорія та його місце в системі соціального управління. Поняття адміністративно-правових відносин та адміністративного права. Адміністративний примус у системі методів державного управління. Адміністративно-деліктне право як підгалузь адміністративного права. Адміністративна відповідальність як вид юридичної відповідальності. Підстави адміністративної відповідальності. Характеристика адміністративного правопорушення. Види адміністративних стягнень та їхній зміст. Система адміністративних правопорушень. Органи, що розглядають справи про адміністративні правопорушення. Поняття, підстави і умови правомірності безпосереднього адміністративного примусу. Система та види заходів безпосереднього адміністративного примусу.	Опрацювання лекційного матеріалу. Виконання практичних завдань, наведених в інструктивно-методичних матеріалах, проходження тестування в системі електронного забезпечення навчання в Moodle	5
Тема 10. Загальне поняття кримінального права та кримінальної відповідальності	2/2	Поняття і структура кримінального права. Підстави кримінальної відповідальності. Поняття злочину, характеристика складу злочину як його юридичного вираження. Об'єктивна сторона, суб'єкт та суб'єктивна сторона злочину. Обставини, що виключають суспільну небезпеку і протиправність діяння (необхідна оборона, крайня необхідність). Стадії розвитку умисного злочину. Співучасть у злочині. Покарання, його мета. Види покарань. Обставини, що пом'якшують відповідальність. Обставини, що обтяжують відповідальність. Особлива частина кримінального права. Класифікація злочинів.	Опрацювання лекційного матеріалу. Виконання завдань для самостійної роботи згідно з методичними рекомендаціями. Проходження тестування в системі електронного забезпечення навчання в Moodle	5
Модульний контроль				15
Всього	32/14			100

*залучений стейкхолдер для спільного проведення аудиторного заняття

ПОЛІТИКИ КУРСУ

Політика оцінювання	В основу рейтингового оцінювання знань закладена 100-бальна шкала оцінювання (максимально можлива сума балів, яку може набрати здобувач за всіма видами контролю знань з дисципліни з урахуванням поточної успішності, самостійної роботи, науково-дослідної роботи, модульного контролю, підсумкового контролю тощо). Встановлюється, що при вивченні дисципліни до моменту підсумкового контролю здобувач може набрати максимально 100 балів.
Політика щодо академічної доброчесності	Під час підготовки рефератів (есе) та індивідуальних науково-дослідних завдань, проведення контрольних заходів здобувачі повинні дотримуватися правил академічної доброчесності, які визначено Кодексом доброчесності Уманського НУС. Очікується, що роботи студентів будуть їх оригінальними дослідженнями чи міркуваннями. Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються. Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі здобувача є підставою для її незарахування викладачем, незалежно від масштабів плагіату
Політика щодо відвідування	Відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись індивідуально (за погодженням із деканом факультету)

Розподіл балів які отримують здобувачі

Поточний (модульний контроль)												Сума	
Змістовий модуль 1			Змістовий модуль 2						Змістовий модуль 3				
30 балів			45 балів						25 балів			100	
T 1	T 2	Модульний контроль (20 балів)	T 3	T 4	T 5	T 6	T 7	T 8	Модульний контроль (15 балів)	T 9	T 10		Модульний контроль (15 балів)
5	5		5	5	5	5	5	5		5	5		
в т.ч. самостійна робота													
2	2		2	2	2	2	2	2		2	2		
<i>поточний контроль*</i>													
3	3		3	3	3	3	3	3		3	3		

* бали одержані здобувачами на семінарських/практичних заняттях.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
90 – 100	A	зараховано
82-89	B	
74-81	C	
64-73	D	
60-63	E	
35-59	FX	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Базова

1. Аверьянов В.Б. Органи виконавчої влади в Україні. К.: Ін Юре, 2019. 253 с.
2. Александров Ю.В. Кримінальне право. К.: МАУП, 2008.326 с.
3. Балакірева С.Р. Конституційне право України. К. : Атіка, 2015. 210 с.
4. Бойко М.Д. Трудове право України. Курс лекцій: навч. посіб. К.: Олан, 2015. 335с.
5. Голосніченко І.П. Адміністративне право в Україні. К.: Атіка, 2010. 198 с.
6. Грошевий Ю.М. Органи судової влади в Україні. К.: Ін Юре, 2014. 20 с.
7. Калітенко О.М. Цивільне та сімейне право України. Х.: Одісей, 2013. 640 с.
8. Коваленко-Чукіна І.Г., Білошкурська З.П., Машковська Л.В., Поліщук О.А., Правознавство: навчальний посібник. Умань. ВПЦ «Візаві». 2019. 739 с.
9. Коваленко-Чукіна І.Г., Гіренко І.В., Білошкурська З.П., Машковська Л.В., Поліщук О.А. Земельне право: підручник. Умань: ВПЦ «Візаві», 2019. 711 с.
10. Кодекс адміністративного судочинства України від 06.07.2005 № 2747-IV» [Електронний ресурс]. URL : [http:// zakon.rada.gov.ua](http://zakon.rada.gov.ua)
11. Конституція України: Закон України 28 червня 1996 р. Відомості Верховної Ради України. 1996. № 30. 141 с.
12. Копейчиков В.В. Основи конституційного права України. К.: Хрінком Інтер, 2014. 287с.
13. Кравченко В.В. Правознавство. К.: Атіка, 2014. 560 с.
14. Логінова М.О. Основи правознавства. К.: Центр навчальної літератури, 2014. 568 с.
15. Пастухова В.П. Основи правознавства. К.: Алеута. 2013. 377с.
16. Прокопенко В.І. Трудове право України. Х.: Консум, 2015. 528 с.
17. Савченко А.В. Сучасне кримінальне право України. К. : Вид. Паливода А.В., 2014. 640 с.
18. Стефанчук Р.О. Цивільне право України. К.: Прецедент, 2013. 448 с.

Додаткова

1. Господарський кодекс України: Закон України 16 січня 2003 р. Офіційний вісник України. 2003. № 11. 462 с.
2. Цивільний кодекс України: Закон України від 16 січня 2003 р. Відомості Верховної Ради України. 2003. № 11. 461 с.
3. Податковий кодекс України: Закон України від 02 грудня 2010 р. Відомості Верховної Ради України. 2011. № 13-14, № 15-16, № 17. 112 с.
4. Про ліцензування певних видів господарської діяльності: Закон України від 01 червня 2000 р. Відомості Верховної Ради України. 2000. № 36. 299 с.
5. Закон України «Про державну реєстрацію юридичних осіб та фізичних осіб - підприємців» від 15.05.2003 р. Відомості Верховної Ради України. 2003. №31-32 Ст. 263.
6. Закон України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності» від 11.09.2003 р. Офіційний вісник України. 2003. № 41. Ст. 21 - 67.